

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Z dnem 1. oktobra t. l. se prične naročevanje za zadnje četrtletje tega leta.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravelem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Najnovejši škandal.

Ko smo lansko leto zmagali pri volitvah v Ljubljani, pozneje pa po vsej deželi in tako priborili si večino v mestnem zboru, v deželni zboru in odboru, veselili smo se tudi zategadelj, ker smo si mislili: odslej bode tudi deželni šolski svet kranjski iz samih narodnjakov sestavljen, torej odločno naroden. In res, do današnjega dne govori se po mestu in po deželi, da je šolski svet v narodnih rokah, žal, da je ta govorica neosnovana, ničeva, da je vse to le prazno očitjanje — obrekovanje.

Deželni šolski svet kranjski, v katerem je Šumanova grško-slovenska slovnica le z jednim glasom večine prodrla, kateri je moral menda vso svojo bistrornost upotrebiti, da je razdelil znanih 600 gld. nekaterim lakomnim učiteljem na Kranjskem, skrbi v prvej vrsti in skoro izključno le za nemščino, to pa s toliko gorečnostjo, da bi bil že davno od Weitlofa zaslužil kako posebno darilo.

Ta ljubeznivi deželni šolski svet, v katerem

narodnjak (?) Šuklje zvonec nosi, poslal je vsem Ljubljanskim šolskim ravnateljstvom svoj odlok z dne 12. julija t. l., v katerem najprej omenja, da se je po sklepu Ljubljanskega mestnega zastopa v pretečenem letu upeljala slovenščina kot učni jezik v Ljubljanske ljudske šole, da pa ta sklep v bodočem ravno začetem šolskem letu nema več veljave ter zaukazuje, da se mora vse Ljubljansko ljudstvo v bodoče ravnati po postavnem načrtu z dne 29. oktobra 1878. št. 2067. Slovenščina, katera je bila po sklepu Ljubljanskega mestnega zastopa in z dovoljenjem kranjskega deželnega šolskega sveta, kot učni jezik za vse predmete upeljana v vseh razredih ljudske šole, se mora že v pričetem šolskem letu 1884/5 zopet umakniti nemščini, katera ima biti odslej, začenši v 3. razredu, učni jezik za vse predmete, razun veronauka; slovenščina bi torej imela pravico samo pri otrocih 1. in 2. razreda, a pri učencih viših razredov ne več.

Svojim očem nismo verjeli, ko smo ta najnovejši škandal, ta atentat na našo narodnost čitali v sobotnem „Slovenci“ in prav srčno bi bili želeli, da bi se objavil kak energičen „dementi“. A žal, vse je bitka resnica in deželni šolski svet kranjski, ki je še pred dvema letoma, ko je bil po svojej večini še nemčursk, potrdil sklep mestnega zbora Ljubljanskega, da se je slovenščina upeljala kot učni jezik za vse predmete in v vseh razredih, je sedaj, ko je po velikej večini naroden, svoje delo uničil, slovenščino izbacnil iz ljudskih šol, na njeno mesto pa posadil nemščino.

Taki odloki se kujejo in izdajajo v narodnem, deželnem šolskem svetu kranjskem, to je plod spravljalivosti, to je konjsko kopito germanizacije, katerega pod vladno togo ne morete več zakrivati.

Lani zahtevalo se je nesrečnih 600 gld. za neobligatni pouk nemščine, letos upelje se nemščina v ljudske šole, drugo leto pa se smemo nadejati, da se nam vzamó slovenske gimnazije, ki so itak le za poskušnjo. In vse to pod vladno, ki očetovski za nas skrbi, za katere slavo in hvalo smo porabili že vse možne in nemožne superlative!

fakti. Obligatno izobraževanje v zapadnih državah je samo navidezno, kajti nema nikake sisteme. Odgoja brez točno določene sisteme je mrtva črka. Taka odgoja ne vzgojuje prepričan in ne razvija človeka. V Kitaji je pa obligatna metoda učenja. Da se izpolnuje, na to gleda vlada. Zapazil sem, da se zapadne vlade dosti bolj bavijo s sestavljanjem programov, nego z osnovo določne metode izobraževanja. Reči moram, da se mi to zdi nelogično in verjetno tudi ne bode donášalo dobrih rezultatov.

Pri nas se zakoni o odgoji dele v dve kategoriji, jedna iz njih se tiče odgojo otrok, druga — mladeničev. Naš vzgled na odgojo otrok je dobro izražen v jednom iz šestnajstih govorov carja Jong-Činga; tam najdete vse potrebne svete za roditelje in učitelje, kako dobro odgojevati otroke. Car svetuje roditeljem učiti otroke že v ranej mladosti, resno lotiti se dela, učiti jih bolj načelom, kakor faktom, pogosto jih spominjati na postave in v njih razvijati pridnost. Učiti jih pridnosti in odučiti od slabih navad, to mora biti prva skrb odgoje. Za najslabšo navado smatra car „navado govoriti jedno, misliti drugo“. Roditeljem priporoča, kolikor je moč razvijati v otrocih vedoželjnost in učiti jih pokorščini.

Mladenič, ki se začne učiti, se mora najprej

Ta škandalozni odlok nam kaže, da pri nas ni prav nič stalnega, vse od danes do jutri, da se ne smemo na nikogar in na ničesar zanašati, da vlada in njeni pristaši nemajo drugega v obeh nego germanizacijo in da so člani deželnega šolskega sveta kranjskega, vsaj oni, ki so bili prisotni v famoznej seji v 12. dan julija t. l. pristni pijonerji za nemški most do Adrije.

Deželni šolski svet pokazal je s tem činom, da so mu v prvej vrsti na srcu le nemški otroci, potem še le slovenski, da se ne ozira na faktične razmere in potrebe, ampak, da je mero-dajna le samovoljna — kaprica. Zaradi tega bilo bi jako koristno, poizvedeti, kateri gospodje so sodelovali pri famoznem odloku z dne 12. julija t. l., s katerim se je slovenščina vrgla iz ljudskih šol. Hvalenost naroda jim ne odide!

Izvestno je, grobokopi narodni ne mirujejo. Lani bi se bil svet podrl, da se ni dovolilo znanih 600 gld. A ko so bili dovoljeni, morali so gospodje glave stikati vkupe, kako bi je razdelili in pri tem pokazalo se je, da je bilo vse, kar se je govorilo o pouku slovenščine na kočevskih šolah, prazen humbug, kajti oglašil se ni niti jeden učitelj iz Kočevja in največjo podporo (do 80 gold.) dobili sti šoli v Kranjski gori in v Žiréh, kjer vse gori za nemščino.

Letos se z isto nujnostjo ponemčijo ljudske šole. To je druga etapa naše germanizacije in pregovor pravi, da gre v tretje rado. Česar nemškutarji neso storili, te izvajajo sedaj nekdanji naše gore listi, česar bi se niti Dežman ne upal, to je elastičnim našim možakom igrača in kmalu bomo smeli i v beli Ljubljani klicati:

Quod non fecerunt barbari, fecerunt Barberini.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. septembra.

Jutri se začne v Pešti skupne ministerske konference, v katerih se bodo izdelale predloge za delegacije. Pred vsem bode nalog teh konferenc, sestaviti proračun za prihodnje leto. Izmed avstrijskih ministrov se jih udeležita grof Taaffe in vitez

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Dalje.)

Odgoja.

Odgoja igra važno rolo v državnej organizaciji; od nje je zavisno veličje in blagost občinstva. Naša vlada je že davno spoznala potrebo izobraženosti in prizadevala se je, razširiti jo po vsej državi. V jednom iz ohranjenih starih spomenikov, pisanem že dolgo pred Kr. r. stoji, da je že tedaj bila določena sistema odgoje in da je vsako mesto, vsaka vas morala imeti svojo šolo.

Kakor zahteva duh naših naprav, trudimo se storiti odgojo vsakemu dostopno, kolikor je mogoče največ razširiti potrebnih znanij mej narodom, in dati pridnim osobom priložnost služiti državi v korist.

Mi nikakor ne skrivamo svojih, jako praktičnih, vzgledov na odgojo.

Poglejmo, v čem se naša sistema izobraženja odlikuje pred ono, ki je v navadi na zapadu, kjer je skoraj v vseh stvareh razloček mej besedami in

privaditi odločnosti za dosego svojega smotra. Kaj more biti boljši od tega principa? Uspeh učenja je zavisen le od volje učečega se, zjedinjene z vstrajnostjo. To načelo ne godi samo uspešnosti dela, temveč tudi vzgojuje trden značaj. Sveti carja, kako se učiti, so tudi jako poučiteljni, in priporočati jih moramo vsem učečim se, kateri žele gotovega vspeha; zapopadeni so v sledečem.

Pregledaj vsak dan zgotovljeno delo.

V kratkem ponovi vsakih 10—15 dnij, kar si se učil.

Učiti se začni ob 5. uri zjutraj in uči se tako pridno, kakor sledi general za manevri svoje vojske.

Učeoja ne smeš pretrgati pet ali deset dnij pod nikakeršnim predlogom.

Ne obupavati, ako učenje počasi napreduje nikakor pa ne popustiti začetega učenja; h koncu je pa car pristavil svarilo: „čas biti, kakor strela, v jednom trenutji mine mesec, za njim drugi in tako minejo leta“.

Jaz mislim, da ni lahko ugovarjati, da bi taka metoda ne bila dobra; sicer so posebno izbrane osebe, katerim ni treba takih svetov; pa take osebe so redke.

Izobraževanje je pri nas obligatno že samo

Dunajevski. Te konference se pa bodo končale z ministrskim svetom, ki se bode posvetoval pod predstvom cesarja.

"Narodni Listi" neso nič kaj posebno uneti za Herbstov predlog o delitvi okrajev na Češkem po narodnostih. Sicer nemajo nič proti temu, a mislijo, da bi se tudi potem raba jezikov ne smela drugače uravnati. Kakor da bi Čeh ali Nemec v vseh okrajih na Češkem mogel zahtevati in dobiti pravico v svojem maternem jeziku. To zahtevajo osnovni zakoni, pravi omenjeni list. Herbstov predlog pride danes v deželni zbor v prvem branji na vrsto.

Solnogradski deželni odbor je predložil deželnemu zboru načrt zakona, da bodo mogle občine ugovarjati ženitvam nemaničev. Podoben zakon neki namerava skieniti tudi zgornje-avstrijski deželni zbor.

Hrvatski ban se je podal v Pešto, da se dogovori z ogersko vlado, zastran predlog, ki se predlože saboru, ki se skliče 30. t. m. Vse rado vedno pričakuje tega zasedanja. Stranka prava bode še z večjo odločnostjo se ustavljala magjaronom. Pričakovati je jako burnih sej. Že adresna debata, in volitev poslancev za ogerski državni zbor obetati veliko razburjenost. Nič manj burne pa bodo verifikacije volitev, ko bode opozicija začela osvetlovati vladni pritisk in razne sleparije, ki so se godile. — Jako pomenljiv članek o hrvatskih razmerah je prinesel časopis "Ruskij Kurjer" katerega glavne misli tu posnamemo, ker so vredne pomisleka. Pred vsem pa moramo povedati, da ta časnik ni kak organ ruskih slovofilov, ampak organ ruske liberalne stranke. O jednom s česko-poljskim pobratinstvom, pravi omenjeni list obračal je pozornost Evrope na se najbolj od nas oddaljeni kot slovanske zemlje, kjer mala pest hrvatskega naroda res junaško brani proti nemškemu in madjarskemu pritisku svojo nezavisnost.

Z avstro-ogerskim sporazumljenjem začenja se avtonomistična doba hrvatskega življenja, za razvitjem, katerega se takoj sovražno gledali Ogri, ki so po ogersko-hrvatskeji pogodbi postali jerobi ali pazitelji nad Hrvati. Kako je to jerobstvo si lahko mislimo, ko varuhi sami odkrito trdijo, da Slovan ni človek, videni smo pa to tudi v poslednjem zasedanju hrvatskega sabora. Mirni razvoj Hrvatov začel je obračati nase pozornost drugih slovanskih plemen, in Madjari so se začeli bati, da bi v Hrvatih ne ustal proti njim nov slovanski Piemont. Zato pa Madjari neso bili zbirčni v sredstvih, da bi le ubili dub svobode tega mirnega naroda. Poslužili so se vseh sredstev, začeti z urivanjem madjarščine, končavni z imenovanjem Madjarja, zakletega sovražnika Hrvatov za bana, kateri še ni hotel priseči na hrvatsko ustavo. Večina naroda je proti temu, pa spridena hrvatska aristokracija, podkupljena z ogerskimi denarji, vselej z raznimi intrigami dobi večino v saboru. Sedaj je hrvatska opozicija razdeljena na dve stranki prva zshetva, da se popolnem pretrgajo vsaki odnosi z Ogri, poslednja pa, da se obnovi zveza z Ogri na bolj pravičnih osnovah.

Tak položaj ni mogel trajati, moralo je priti do resnih preprirov. In res so se v poslednjem zasedanju prigodile stvari, ki se ne strinjajo s parlamentarizmom. Potem omenjeni list opisuje nasilstva vladne stranke nad opozicijo, ki so se prigodila v poslednjem zasedanju, ki so pa že znana našim čitateljem. K koncu pravi omenjeni list, da je to premisleka vredno. Na pozor stopati pred vsem dve stranki, za jedno stoji ves hrvatski narod, druga je pa sestavljena iz podkupljene aristokracije in zavisnih uradnikov, ter se vzdržuje z ogersko podporo in tedaj tudi vedno podpira Ogre. Starčevićeva stranka se pa javno protivi temu, in raste od dne do dne. Če ogerska vlada ne najde iz tega kmalu kakega izhoda, prišlo bode do novega prolijanja krvi.

zato, ter so roditelji odgovorni za svoje otroke pred državo. Država jih nagraduje ali kaznuje, kakor skrbe za otroke. Lahko se misli, kak upliv ima to na odgojo. Kitajski jezik ima obilo pregovorov, ki izražujejo naše vzglede o odgoji. "Nagnite drevo, dokler je še mlado; če se izobraženje ne bode širilo, kje se bodo pa dobili sposobni ljudje za vladanje". Skoro vse prebivalci nebeske države znajo brati in pisati.

Pa vendar oni žive v miru! In to je naš ponos. Če se mi z jedne strani nikdar nismo zatekli k smodniku, mi tudi nikdar nismo zlorabili tiska, da bi pačili um in vzbujali strasti. Pri nas so samo klasične knjige, izučenje katerih pelje k slavi in sreči, pospešuje razvoj uma in uči vsacega dolžnosti, ki so združene z njegovim stanom. Z jedno besedo, odgoja nas uči, razumno živeti, ne zgrešiti pravega pota, uči nas, kaj smo in kaj moremo postati po vzajemnem spoštovanju.

Da jasno povem svojo misel, rečem, da naši otroci postanejo to, kar bi postali v kristijanskeji družbi, ko bi se tu učili pod odgovornim nadzorom starišev evangelij, svete knjige, zgodovino, dela velikih starih pisateljev in pesništvo.

(Dalje prih.)

Vnanje države.

Mej **Rusijo** in Koreo se je sklenila trgovska pogodba. Da Rusija misli na mir, kaže to, da misli sedaj pomanjšati vojsko za 100.000 mož, in tako zmanjšati državne stroške. Zlasti se bodo pomanjšali kavkaški polki. Da pa vojska zato ne bode preveč oslabela, se bode bolj gledalo na to, da se vojaki olje izurijo, in bodo zato dalj časa služili v aktivnejši službi.

Volitve v **nemški** državni zbor so razpisane na 20. dan oktobra.

Holandski finančni minister je predložil zbornici v petek budget. Izdatki so proračunjeni na 136 milijonov holandskih goldinarjev, primanjkljaja je 3 1/2 milijona goldinarjev, kateri se pa bodo pokrili s povišanjem nekaterih davkov in prišteđenjem v rednej službi. Zato je vlada že predložila upeljavo davkov na tobak in spremembe kolekovega zakona.

Članek **angleškega** vladi prijaznega lista "Pall Mall Gazette" o stanju angleškega vojnega pomorstva je povsod vzbudil veliko zanimanje. Povprašuje se, kaj je povod temu, da je vladi prijazen list tako ponižal brambeno moč države, kakor se še nikdar ni nikjer zgodilo. Morda pripravlja vlada kako predlogo o povešanji pomorstva ali je pa shod treh cesarjev v Skiernievicah tako prestrašil Angleže. V Parizu so poslednjega mnenja. "Republique Française" že prorokuje pogin angleške države. "Ni treba biti prorok", pravi omenjeni list, "ampak že z zdravim človeškim umom se lahko presodi, da bode v dvajsetem stoletju, morda že v prvih letih, propala država, ki obstaja od Karola V. Angleško plemo bode obstajalo, ker je jako obdarjeno za borbo za obstanek, a prenehalo bode biti jedna država, jeden narod". Poleg tega pa omenja ta Pariški list, da Anglija dobiva večino živeža iz inozemstva, ter bi jo bilo v vojni prav lahko izstradati.

Člani blagajnice **egiptovske** dolga so protestovali proti naredbi egiptovske vlade, da se ustavi amortizacija tega dolga. Misli se, da bode velevlasti tudi protestovale proti tej naredbi. "Times" zagovarjajo to naredbo in mislijo, da je bila potrebna, da se uredi egiptovske finance.

Dopisi.

Iz Zagreba 21. septembra. [Izvirni dopis.]

Volitve v hrvatski sabor so končane ter se delijo po strankah tako-le: Vladinih je 69, neodvisnih 13, Starčevićevcev 24, divjaki so trije in jedna ožja volitev se ima obaviti v Samoboru izmed vladinega in Starčevićevega kandidata. Vseh poslancev je 110, in sicer iz banovine 75, iz bivše Krajine 35. — Na treh mestih sta izvoljena Dane Stanković, predstojnik vladnega odela za notranje poslove, in dr. David Starčević, na dveh mestih pa minister Bedeković, dr. Teodor grof Pejačević, Ivan Vunčina in dr. Ivandija. — Dr. Marian Derenčin ni voljen v Ozlji, kjer mu je bil odstopil kandidature dr. Jordan, ampak je podlegel podžupanu Jastrebarskemu Franciscu. Zdaj mu ponuja Starčević mandat, če hoče pristopiti k njegoveji stranki. — Ker je bivši podpredsednik Mirko Horvat izvoljen v Karlovčici, so vsi velikaši vladini zopet skupaj, le Imbrice Josipovića ne bo več nazaj — zato pa Varaždinci in sploh Zagorci ne dobodo železnice, katero ima Imbrica že v žepu.

Kanonik Gašparić ni svoje zmage nič kaj vesel, ker mu ljudje ne dajo miru. Njegova kurija je bila že skozi četiri noči grdo zamazana, čeravno vojaške patrole stražijo po ulicah, a v petek, ko je prišel na trg ribe kupovat, je jedva ušel ženam, ki so ga bile napale ter so pluvale za njim. Četirim židom, ki so glasovali za Gašparića, pobita so okna, a vse biše, kjer stanujejo njegovi volilci, so že dvakrat bila omazane in onesnažene. — Mestni župan je izdal danes povelje, da po osmeh uri na večer ne smejo mladeniči na ulico. Mladež nosi na klobukih demonstrativno Starčevićovo fotografijo. Urednik "Slobode" Krajač zapert je pri sodbenem stolu vsled preiskave pri uredništvu. Miškatovića stražijo po noči vojaki.

Od Save 21. septembra. (Surovost Brežkih nemško-liberalcev.) — Izid volitev iz Brežkega kmetskega okraja je naše po sili Nemce razjaril in zdivil. Prejšnji nemškutarski poslanec Šnideršič, ki se je le ob času volitev Slovenca hlinil, se še zdaj ne more potolažiti, da ni več izvoljen in da je tako sramotno z 22 glasovi proti 94 propal. Ta mož je neizmerno častihlepen, to je jedina lastnost, ki bi ga za poslanca kvalificirala. Inače pa je mož brez znanja in brez omike. Vruha tega pa ga znači — grda surovost, kar se iz sledečega dogodka razvidi. — Že tisti dan, ko se je volitev vršila, je nekatere narodne volilce, ki so dalje časa v Brežicah ostali, grdo psoval in malo je manjkalo, da ne bi vsled njegovega hujskanja do tepeža prišlo. Vender je tisti dan mirno vedenje

narodnih volilcev podkupljeno druhal Šnideršičevo razorožilo.

V nedeljo 7. t. m. pa je prišlo do skrajne surovosti. Dva sina narodnega volilca Verstovšek-a iz Pišec sedita mirno v gostilni pri Heider-ji v Brežicah. Kar se privali nemškutarska druhal njej na čelu Šnideršič, Potočnik in "divji" Jaka, to je znani upokojeni davkar Lassnig. Koj začne nekovo podkupljeno debeluhasto človeče zoper onadva razsajati in zmerjati. Kmalu se mu še pridruži oni Lassnig. Čujejo se najgrše psovke, katerim Šnideršič pritrjuje in smehtajoč prikimava. Dostojnost tirja, da teh psovke ne zapišem. Ko se pa onadva le mirno držita, postane druhal še bolj razjarjena in divja. Jeden onih dveh mladeničev gre ven, da voz zapreže in se tega škandala znebi; Lassnig in podkupljeni pomagac udereta za njim. Tam ga zgrabit, ter ga začneta metati ob tla in zid. Lassnig ga je še s palico po glavi in po hrbtu tolkel. Vse dečkove prošnje ne pomagajo nič, dokler nista onadva surovosti nasitena. Dečko je jako pobit in nevarno poškodovan. V glavi mu vedno šumi in težko, da bi kedaj popolno ozdravel. Pa še ni dosti. Po tem surovem dejanju gresta oba zopet v sobo in planeta na drugega mladeniča. Sujeta ga sem in tja in naposled ga pahneta ven. Vsemu temu surovemu početju se Šnideršič ni nikakor ustavljaj, temveč je s smehom in odobravanjem k surovosti spodbujal in nedolžne mladeniče grdo zmerjal z "windischer Rotz-bube" etc. Ni dvoma, da je Šnideršič sam celi ta škandal upeljal in onadva težaka podkupil. Le z njegovim privoljenjem sta sa upala tako postopati. Upati je, da kakor ona dva tolvojaja, sodnija tudi Šnideršiča kot prouzročevalca te surovosti zasači.

No slovenski možje Brežkega okraja, ali se ne sramujete, da ste tacega človeka kedaj za poslanca imeli. Zdaj je zopet svojo sposobnost za to častno dostojanstvo dokazal. —

Šnideršič je župan Brežki in načelnik Brežkega okrajnega zastopa. Te dve zastopstvi sti po tem škandalu onečasteni! Da nema nemška pseudo-liberalna stranka boljših neomadeževanih mož za taka častna mesta, je vender čudno. To kaže na njeno spridenost. —

Višje oblasti pa vprašamo, ali ni prišel čas, ali ni dosti povoda, da se mož, ki je po takih surovostih omadeževan, od častnega mesta — županovega in od načelnštva uradno odstavi? To tirja dostojanstvo teh zastopov, to tudi za gotovo pričakujemo, kedar bo sodnija nedvojbeno udeležbo in prouzročbo Šnideršiča pri teh škandalih dokazala. — Preiskava se je že pričela.

Iz tega dogodka se vidi, kakovo osobno varnost uživamo mi slovenski Štajerci.

Jamska Ivanka.

Introite, et hic dii sunt!

Kakor se epitični proizvodi v nas Slovencih neso mogli vspeti do umeteljno dovršenega eposa, ravno tako i dramatične tradicije neso naudušile nobenega naših pesnikov, kateri bi bil ustvaril iz njih skupino: mislimo namreč na kako žaloigro ali pa spevoigro v narodnem duhu.

Ni se tedaj čuditi, da je neki vojaški kapelnik z imenom Šantl, — preteklo je že od tačas skoraj poldrugo desetletje — žel toliko slave in priznanja pri celem slovenskem narodu, kadar je namreč Miroslava Vilharja muzikalna "dissecta membra pritač" — v njega samega imenovana nazivom "Jamska Ivanka" v obliki "Grlice", — pobral ter z ljubeznjivo, mladeniško gorečnostjo skupil jo v godbeno vsestransko dovršeno celoto, — v opereto, s popolno predigro ali ouverturo.

Komadi M. Vilharjevi, kakor se nahajajo v omenjenej zbirki, vejejo pač čistega slovenskega duha ali zdé se ti kakor neobdelani biseri brez svita, brez pravega življenja.

Dramatično gibčnost navdihnili je tem, po večem še lirčnim, komadom vrli Šantl.

Kaj da je ustvaril iz tega skromnega inventarja, uvidimo precej iz krasne ouverture. Glavni thema ponavlja se ti umeteljniško trikrat, vselej v drugačnej modulaciji in kako v resnici klasično ga je skladatelj obdelaval, tega dandanes ne priznava samo še leta 1870 takoiimenovani slovenski šovinizem, temveč tudi ves naobraženi muzikalni svet.

Kar je Meyerbeer v velikej operi gledé figuracij v basu poskušal, ter kar se je v najnovejšem času še le toliko občudovalo na nemških Mil-löckerjevih proizvodih, to smo imeli mi Slo-

venci že poldrugo desetletje. Ali čislali nismo po vrednosti tega dragocenega dela, ter kmalu ga vrgli v prašno dramatično registraturo, iz katere ga je rešil zopet marljivo delujoči član dramatičnega društva, gospod J. Staré, kateremu gre tedaj, kakor vrlemu režiserju g. Kocelju, pred vsem vsa čast in hvala.

Radovedno pa je bilo občinstvo na izvršetek iz dveh uzrokov; slišati čez dolgo časa rajske melodije domačega umotvora, — ter kar je po takem prenehljaji posebno važno, slišati jih po novih močeh, na katere se ne veže povoličevalna tradicija. Nemirno smo čakali, da kar naravnost izpovemo, kako se bode obneslo novo pridobljeno osobje.

Preteklo soboto in nedeljo tedaj polnila je mila „Jamska Ivanka“ polne gledališčne prostore, — občinstvo pa je sprejemalo posamezne točke v pravem slovesnostnem navdušenju.

Ouverturo je kakor že pred dvema letoma pri Preširnovi slavnosti v redutnej dvorani vodil vojaški kapelnik g. Nemrava v občno zadovoljnost. Želeti je pač bilo, da se to divno delo izvrševa še mnogokrat na javnih veselicah mesto znanih in premetlih nemških operet iz vrste „schöne Galathe“ in „Bettelstudenta“.

Občeznanega sujeta ne bomo razpravljali: naj zadostuje, pa ga imenujemo slično mnogim drugim librettom jednake vrste — nezmisel.

Petje in glasbo po ouverturi je hvalevredno vodil učitelj glasbene matice g. Sochor.

Bogomil-a je pel g. Štámcár, (bariton, katerega še nismo čuli na gledališkem odru. Predstavljen je bil pač tej ulogi po njegovim znanem ljubkem glasu, a da je postal kos dolgej nalogi spevoigre, prebiti je moral mnogo truda; najbolj bo vedel isti to ceniti, kdor se je kot igralec vadil le v neznatnej igri; a k besedi pride še petje: pozornost obračati ima gledališki pevec tedaj na dve strani; lehkomišljeno občinstvo, zahteva da zadostuje obem nalogam.

Dvobojiti se je moral precej v prvem činu z glasovito g. Gerbič-eva (Jamska Ivanka) operno pevko, — uže po tradiciji obožavano od slovenskega občinstva; pripomogla je v prvej vrsti k izglednemu vspehu, kateri se je dosegel kakor v solih, dvospevih in moških zborih. Da se je kot fina igralka posebno odlikovala, ni mi treba poudarjati: iz Jamske Ivanke ter iz nemškega Freischütz-a znani so njeni samospievi, v katerih tako efektno pričenja kleče svojo pesen. Oba večera odlikovalo jo je občinstvo s krasnimi šopki, kakor tudi g. Odi-jevo, člen zemalskega narodnega gledališča, katera je igrala Ivankino mati. Ni mi treba posamezno razpravljati njenih zaslug glede omenjene spevoigre, vsaj smo jo kot člana domačega dramatičnega društva v ravno tem proizvodu že z Noll-jem vred občudovali. Vse jedno naj omenimo tercet 2. čina, v katerem je vsaka že navedenih oseb tako lepo pokazala svoje posebnosti in prednosti. Skoraj smo pozabili povedati, da je skladatelj Bogomil-ovo nalogo namenil tačas slavnemu našemu Noll-ju; po pravici pa pristojna tenoru.

Obupnega viteza Malogradskega je izvrstno kakor v igri tako v petji slikal velezaslužni naš režiser g. Kocélj (Gecelj). A priznavati moramo, da je od samospievov Jamske Ivanke njegova točka glasbeno najljubšeja in najhvaležnejša.

Popolnoma zadostil je neznatnej ulogi gospod Eržen, kateri je igral Ivankinega očeta.

Še le v 3. činu nastopi Kalški vitez (gospod Medén) premagalec Malogradskega viteza; obljubi mu v dar in plačilo Ivanko.

Odkritosrčno moramo dopovedati, da nam ravno tenor-ova uloga, kot toliko nehvaležna, v tej igri nič kaj ne ugaja. Mogoče je bilo izpeljati jo tako umetniško dovršeno le našemu Medén-u.

Že v samospjevu, izražajočem hrepenenje po Ivanki, ubral je milodoneče strune krasnega njegovega glasu, in zvoki so zveneli s tako zmagovitostjo po gledališnji dvorani, kakor nekaj. Če smo govorili o tradiciji dramatičnega osobja, menili smo z njo pred vsem slavčka domačih pevcev gosp. Medén-a.

Kako je naučeval občinstvo pri občeznanej napitnici, v katerej se je izpretnega igralca pokazal, ni mi treba posebej navesti; čutil je pač vsakdo silo in prepričevalno lepoto pevskega duha, in če kdo zasluži, imenovanim biti v Slovencih pevcem pevcev, tak naj gre g. Medén-u naziv „ein gottbegnadeter Sänger.“

Le po takej izobraženosti v glasu in glasbi bilo je mogoče, da smo čuli tak prekrasni visoki c, kakeršnega smo v napitnici radostno občudovali. Da je po končanem mojsterskem peterospjevu: (g. Gerbič-eva, g. Odi-jeva, g. Medén, g. Štámcár, g. Eržen) kar elektrizovano bilo občinstvo, je zopet posebna zasluga Medén-ova, katerega si slišal iz cega spremljajočega moškega zbora.

Ker smo slučajno omenili moški zbor, tak naj izpovemo, da se je v istini zelo vro obnesel v vseh mnogovrstnih položajih, katere mu je naložila igra: kakor lovski viteški in vojaški zbor.

Če tedaj končno izrekamo, da se družega tudi nadjali nismo od slavnega našega čitalniškega zbora (choregus mu je bil ta pot g. Paternoster), — smo blizu povedali vse; izražamo le še željo, v katero nam bo gotovo hvaležno slovensko občinstvo pritrdilo, da kmalu zopet na domačem odru sluhamo in občudujemo — divno „Jamsko Ivanko.“

Robert Bežek.

Domače stvari.

— (Umrli) je danes zjutraj deželni šolski nadzornik g. Raimund Pirker.

— (Wawreczka contra „Slovenski Narod.“) Naši čitatelji se morebiti še spominjajo nekega dopisa „Od Semiča“ z napisom „457 Ortsgruppe des deutschen Schulvereins“. Ta dopis razveljaval je g. Wawreczki, c. kr. subst. davkarskemu nadzorniku v Črnomlju itak že nemirno kri tako silno, da nam je po pošti poslal dolg popravek. Ker slednjega nismo vsprejeli, uležel je tožbo proti nam in danes je bila obravnava. Tožitelja zastopal je dr. Schrey, toženec urednik J. Železnikar zagovarjal se je sam in ker je takoj izjavil, da popravka na noben način vsprejeti ne more, začela se je redna obravnava. Toženec urednik Železnikar dokazal jo stavek za stavkom, da Wawreczka, ki v dopisu niti imenovan ni bil, nema nikake pravice do tega popravka, ker ni pooblaščen govoriti v imenu nemškega šulferajna, niti šolske oblasti, niti v imenu tistih Kočevarjev, ki so si v lase skočili, ker popravek sploh ni v smislu §. 19. sestavljen, ker so navajajo nova fakta itd. Dr. Schreyu ni bilo lahko zagovarjati že a priori izgubljeno stvar in sodnik c. kr. pristav gosp. Čuček je z navadno objektivnostjo proglasil sodbo, da je urednik I. Železnikar oproščen in da mu ni treba vsprejeti popravka. Mi smo g. Wawreczki že davno v listnici povedali, „dass das ist nichts“, a ni nam hotel verjeti, danes se je menda vendar prepričal da ima § 19 tudi svoje muhe. A to še ni dosti, kajti dr. Schrey objavil je priziv, ki pa gotovo Vavrecški ne bode donesel lovorik, temveč novo blamažo.

— (K debati o verifikaciji Obresove volitve) poroča se nam z Notranjskega: „Načelnik deželne naše vlade, gospod Andrej baron Winkler, zavračal je z veliko indignacijo od vladnih mož sum, da bi se bili le ti kaj mešali v volitveno agitacijo za notranjskega kandidata, ki je bil vladi po volji. Da se neso, to bi bilo spodobno, vladnega dostojanstva vredno! Ali so se, preočitno so se, da bi se moglo to tajiti! Če načelniki naših političnih uradov to utajiti hoté, potem so imeli za agitacije časa glave svoje v pesek zarite, ali pa jim ne mari, kaj da počno poddani uradniki. Kje je hodil načelnik glavarstva Logaškega, da sta mu ušla na dan volitve koncipist Orešek in praktikant Rihar, ki je pa sedaj že začasen koncipist, iz pisarnice in naravnost letela v Postojino na volišče, da sta tam v potu svojih obrazov do zadnjega trenutka uganjala agitacijske svoje „bravoure“? Kdo izmed volilcev se ne vprašal, kaj imata Logaška uradnika opraviti v področji Postojinskega glavarja, opraviti kakor dva tekalca na volišči, kdo se ne smijal divni uradni pridnosti teh dveh volilnih kortešev? Vsega tega gospod grof Pace ne vé, res ne vé? In kaj tudi tega ne vé, kako častno uradno stražo imeli so ne-prestano tiste dni pred volitvijo volilni možje iz Rovt in iz Hotedersice, tako, da niti muha na nje sesti ni mogla? Oj divna avtonomija političnih praktikantov in koncipistov, — divna avtonomija Logaškega okrajnega glavarstva, če vsega tega gospod deželni predsednik ne čul, ne čutil, ne slutil! Mi pa vse to dobro vemo, ker godilo se je o belem dnevi in ker so strmele nad vsem tem naše bdéče oči. Mi pa te opazke tudi izročamo v javno pomnjo, in pričakujemo, da bode zastopnik vlade v prihodnji seji deželnega zbora — faktično popravil izjavo gospoda barona Winklerja v verifikacijski debati. To se ve da samo tedaj, če si nestal volilna svoboda in

vladna objektivnost nasprotni stvari, kakor sta nasprotna severni in južni pol revne naše zemlje!“

— (Otvorenje novega šolskega poslopja v Št. Vidu nad Ljubljano) vršilo se je včeraj jako slovesno. Mej potrkavanjem zvonov in pokanjem topičev pričela se je slovesnost v cerkvi, iz katere je potem šel sprevod k novemu šolskemu poslopju, naprej mladina s šolsko zastavo, potem cerkvene zastave in duhovniki. Dekan g. Urbas je šolsko poslopje blagoslovil, na kar je c. kr. okrajni glavar g. Mahkot imel slavnostni govor, v katerem je poudarjal važnost šolstva v obče, posebno pa še Št. Vidske šole za tamošnjo obrt. Govornik pravi, da ne dvomi, da bode šola dobro napredovala in da se odpre drugo leto četrti razred ter da bode v izgled Ljubljanski okolici. Na starem in novem šolskem poslopju vibrati sti cesarska in narodna zastava. Novo šolsko poslopje ima dve prav prostorni šolski sobi in dve stanovanji za učitelje.

— (Iz Bosne) došlo je v Ljubljansko okolico več mladeničev, da se pri naših mojstrih izučé v rokodelskih strokih in izučeni se vrnejo nazaj v svojo domovino. Kakor se čuje, napotil jih je semkaj nekov trapist v Bosni, rodod Borovniččan, ter dal po svojem bratu v Borovnici nastaviti v rokodelstvu. Tem mladeničem, ki utegnejo porabiti svoj čas s pridom, pa se je večidel živeti in oblačiti ob milostinji, ker druge podpore nima.

— (Naš domači umetelnik,) gospod orglar Fran Goršič v Ljubljani zvršil je za ljubljansko cerkev v Borovnici nove orglje, ki v zmislu napredka orglarske umetelnosti izdelane služijo v čast našemu mojstru, kakor druga prejšnja njegova dela. Postavljene pa bodo v Borovniško cerkev še le prihodnji mesec, ker cerkev ravnokar nekoliko prenavrejo in lepšajo.

— (Nemiri) v včerajšnji noči je bil velikansk. Povsod so bili pretepi in mestno redarstvo, katero je imelo jako trdo delo, napolnilo je vse zapore rotovške z razgrajalci. Posebno so bili vojaki včerajšnja noč nemirni in v Lattermanovem drevoredu bil je pobit četovodja domačega polka tako hudo, da so ga morali odnesti v vojaško bolnico. Več razsajalcev ponočnjakov je mestno redarstvo še današnji dan zaprlo. Jako surovo sta se obnašala v „Zvezdi“ dva tukajšnja trgovca, katera sta mizarskega pomočnika ranila na glavi, mestne redarje pa razžalila. No, ta dva gospoda bodeta že prespala v zaporu svoje sirovo obnašanje.

— (Izpred porotnega sodišča.) Hudo delstva požiga zatožena je bila v soboto Marijana Rojina iz Zgornje Šiške. Porotniki so njim stavljeno vprašanje z 10 proti 2 glasoma zanikali in Rojina je bila zatožbe oproščena.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Bruselj 22. septembra. Moniteur objavlja novo šolsko postavo. Ob cestah prilepljeni so plakati, v katerih se prepovedujejo vsa zbiranja in pojavi na javnih prostorih in v katerih se pravi, da so predstojajoče občinske volitve najboljše bojno sredstvo proti šolske postavu.

Napolj 22. septembra. V 24 urah do včeraj 4. ure popoldne 280 oseb zbolelo, 116 za kolero umrlo.

Razne vesti.

* (Krvavec Anton Kammerer na vi-slicah.) Krvavec (anarhista) Antona Kammererja, kateri je bil kot vojašk begun že od 19. maja t. l. pri posadkinej sodniji v preiskavi, so v 20. dan septembra t. l., kakor smo že v soboto brzojavnim potom poročali, ob polu šestih zjutraj na dvorišči Alerske vojašnice obesili na vešilih. Sodba se je vršila 5. in 6. t. m. pri vojnem sodu in kazenska obsodba je zadobila z dnem 15. t. m. svoje pravno veljavo, ter je bila obsojencu 18. t. m. naznanjena. Anton Kammerer, doma iz Stiebiaga v Šleziji, 22 let star, katoličan, samec, bukovez, prostak pri pešcih, se je nekoliko šolal in do sedaj še ni bil kaznovan. Bil je član socialistične delavske stranke, je jako pridno deloval in ustrajno pospeševal utihotapljenje in razširjevanje prepovedanih časopisov in tiskovin, živel v Thunu, Freiburgu in v Bernu ter bil ondu najodličnejši in najbolj marljivi član tamošnjega društva krvavcev. Udeležil se je meseca junija 1883. leta v Zürichu zborujoče skupščine krvavcev, kjer se je s Stellmacherjem (nedavno obesenim) seznanil. Oba se zjedinita vsled sklepa tega občnega zbora mejsobojno delati propagando z vsemi močmi za dejanstveno delovanje in za boj zoper sedaj obstoječo človeško družbo, za pridobitev potrebnega denarja v prospeh in izvršetek svojih namenov in nakan in za odstranitev vseh tej stranki

nepriljubljenih in neljubljenih oseb. Kammerer kmalu potem roparsko napade s Stellmacherjem in z neko tretjo osebo v Strassburgu kočijaža Mihaela Schaezleja in na to umore ravno tam musketierja Ivana Adelsa. Kammerer se je soudeležil tudi roparskega umora lekarničarja Franca Linhartarja v Strassburgu. Štiri tedne pozneje napade in oropa Kammerer s Stellmacherjem, Schreinerjem, z Mihaelom Kamičem in še z enim drugim znancom bankirja Heilbronera in zasebnika Oettingerja v Stuttgartu. 7. decembra pr. l. se je Kammerer na Dunaji pri gosposki oglašil z imenom Arnold Otter, 15. decembra 1883 zavratno ustrelil policijskega koncipista Hlubeka in 10. januarja t. l. s Stellmacherjem in še s tretjim pomagačem roparsko napadel in oropal Eiserta in njegovo rodbino. Na to potuje Kammerer sredi meseca januarja t. l. pod imenom Matije Hallerja v Švico, ko se prej s Stellmacherjem še posvetoval in sporazumel zastran umora Blöcha. V drugi polovici februarja t. l. se vrne Kammerer kot Josip Blum zopet na Dunaj, kjer so ga 21. februarja t. l. policijski organi, katerim se je jako protivil in jih ranil, prijeli in zaprli. Kammerer je pri vojnem sodu vse zločine, katerih je bil tožen, priznal in tudi marsikaj baje izpovedal o svoji stranki o njenej osnovi ter izjavil, da bi bil tudi v bodoče marljivo deloval v prospeh in blagor stranke krvavcev, ko bi ga ne bili ujeli in deli pod ključ. Zlodejec ni čutil, ni kazal nikakega kesanja za storjene hudobije in zastran groznih umorov toliko nedolžnih oseb. —

Vabilo

k udeležbi sadne razstave v Sevnici, katero priredi

„Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer“ v prostorih javne ljudske šole v Sevnici v dan 5., 6. in 7. oktobra t. l.

V to razstavo pošlje ovočje (sadje), sadna drevesca, sadno literaturo, sadno orodje i. t. d. lahko vsakdo. Premije se bodo delile pa samo spodnještajerskim razstaviteljem in, ako kmetijska družba ali pa deželni odbor v Ljubljani pošljeta nekaj premij, tudi kranjskim.

Napovedbe za razstavo vsprejema do 30. t. m. gospod Fran Lenček na Blanci, pošta Sevnica (Lichtenwald).

Sadje mora se poslati do uštetega 3. oktobra poštne prosto razstavnemu odboru v Sevnico.

V Sevnici, dne 7. septembra 1884.

Razstavni odbor.

Tuji:

dne 21. septembra.

Pri **Slonu**: Dr. Florio iz Trsta. — pl. Mayrhofer, Gorton, Hainzmann, Spies, pl. Jabornegg iz Celovca. — Smola iz Rudolfovega.

Pri **Maltet**: Telmer, Janek, Sonnenstein z Dunaja. — Gorup iz Reke.

Pri **avstrijskem cesarju**: Kokel iz Šmohora. — Kavčič iz Celja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. sept.	7. zjutraj	737.60 mm.	+12.2°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	736.10 mm.	+23.4°C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	737.12 mm.	+17.2°C	brezv.	jas.	
21. sept.	7. zjutraj	738.02 mm.	+14.4°C	sl. jz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	736.40 mm.	+22.3°C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	736.20 mm.	+16.8°C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura obeh dnij je znašala +17.6° in +17.8°, za 3.8° in 4.0° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 20. septembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	50
Rež,	5	36
Ječmen	4	39
Oves,	2	93
Ajda,	4	87
Proso,	4	87
Koruza,	5	20
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	67
Maslo, kilogram.	—	94
Mast,	—	82
Špeh frišen	—	68
„povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	60
Svinjsko	—	66
Koštunovo	—	30
Pišče	—	40
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	1	60
Slama,	1	51
Drva, trda, 4 kv. metre	7	50
„ mehka, „	4	80

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Dunajska borza

dne 22. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80	gld.	80	kr.
Srebrna renta	81	gld.	90	kr.
Zlata renta	104	gld.	60	kr.
5% marena renta	95	gld.	85	kr.
Akcije narodne banke	850	gld.	—	kr.
Kreditne akcije	294	gld.	60	kr.
London	121	gld.	65	kr.
Srebro	—	gld.	—	kr.
Napoli	—	gld.	67 1/2	kr.
C. kr. cekina	—	gld.	77	kr.
Nemške marke	59	gld.	65	kr.
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	124	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	171	kr.
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104	gld.	85	kr.
Ogrska zlata renta 6%	122	gld.	70	kr.
„ papirna renta 5%	92	gld.	75	kr.
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	88	gld.	75	kr.
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	115	kr.
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	gld.	—	kr.
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	gld.	75	kr.
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	gld.	50	kr.
Kreditne srečke	100	gld.	176	kr.
Rudolfove srečke	10	gld.	19	kr.
Akcije anglo-avstr. banke	120	gld.	105	kr.
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	212	gld.	70	kr.

Dragotin Wenger, c. kr. sod. pristav v Ptuiju, naznanja, da mu je smrt danes odvzela staršega sinka

LEONA.

kateri je komaj 4 ure trpel in mirno zaspal. — Prosi se, da se preljubljenemu, vsem znancem neopozabljenemu ohrani tih spomin! (600)

Hazelbrun pri Lipnici, 20. septembra 1884.

Na prodaj sta v kavarni na Krškem

dva dobra soda

po 23 in 25 hektolitrov, cena 2 gld. pr. hektoliter. — Napis: Gosp. A. F., kavarinar na Krškem. (594—2)

Naznanilo.

Od podpisanega cestnega odbora se naznanja, da bo v nedeljo dne 28. septembra 1884 popoldne ob 4. uri javna dražba v Spodnji Šiški pri Peskarji za **ponižanje klanca**. Pogoji leži pri županstvu v Spodnji Šiški do nedelje na ogled. Kdor želi prevzeti, naj se omenjeni dan na mestu oglasi.

And. Knez, načelnik.

(599)

Nov, majhen, eleganten, prav lahek

Landauer

proda se

(590—3)

po ceni v Igriških ulicah hiš. šte. 8.

Trakuljo

(ploščnato glisto) prežene

dr Bloch na Dunaji,

Praterstrasse 42, tudi pismeno. (90—16)

Št. 6474.

(579—3)

Razglas

o oddaji šestih deželnih ustanov in več mest za plačujoče učence na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi z dveletnim poukom in slovenskim učnim jezikom izpraznjenih je za prihodnje šolsko leto 1884/5, ki se prične dne 1. novembra 1884, šest deželnih ustanov.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Z ustanovami vsprejeti učenci dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbeti.

Na šolo vsprejemejo se tudi plačujoči učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje in po 20 gld. šolnine na leto.

Lastnoročno slovenski pisane prošnje se imajo do 1 oktobra 1884

izročiti vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu.

Prošjam je dodati rojstni list, spričalo o čvrstem zdravju, lepem vedenju, ter o dovršeni ljudski šoli, oziroma srednje šole, ako je prošnik že v srednjih šolah.

Prošniki za plačujoča mesta morajo priložiti primeren protopis vzdrževanja od strani starišev, oziroma jeroba.

Mlin

s petimi tečaji in žago,

ki ima vedno veliko dela, blizu Domžal, se z ugodnimi pogoji s p. slojem za stanovanje vred dá v najem ali pa proda. Kaj več se izve pri Krisper & Urbanc, Pod Trančo št. 2 v Ljubljani. (601—1)

Pri suhem vremenu trgana (ne tresena)

jabolka, hruške, slive, debele češplje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismene ponudbe (508—15)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mäloverh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trštvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revère, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.

RESTAVRACIJA

na deželi

se dá od 1. decembra t. l. pod ugodnimi pogoji

v najem.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (588—2)



Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, 10. oktobra.

„East Anglia“, 3200 „ okoli 25. „

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (552—15)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

Velika partija 1 (788—60)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštne povzetji, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati. Uzorci proti pošiljavi marke za 10 kr.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.